

In dit nummer:

Astma en covid 19.....	p 4
Hooikoorts en het coronavirus.....	p 6
Pollennieuws.....	p 7
Contactallergie voor chromaat.....	p 10
De impact van het klimaat op astma.....	p 11
Inspanningsastma.....	p 13
Ziekenhuisbarometer.....	p 14
In welke coronamaatregelen zit toekomstmuziek.....	p 17
Publicaties.....	p 20

Elke morgen lopende
en/of verstopte neus
en tranende ogen?

**Denk aan een
mijtondoor-
laatbare hoes**

Verantwoordelijke uitgever:

Marc Van Eylen • Oudebaan 44 • 3360 Bierbeek

E-mail: info@astma-en-allergiekoepel.be

Website: www.astma-en-allergiekoepel.be

Infolijn: 0800/84321

Verschijnt in maart, juni, september en december

Afgiftekantoor Leuven Mail

Afzender:

Astma en Allergiekoepel vzw • Staatsbaan 165 • 3460 Bekkevoort

Genieten van de zomer We doen het veilig

Maatschappelijke zetel:

Staatsbaan 165
3460 Bekkevoort

Correspondentieadres:

Staatsbaan 165
3460 Bekkevoort
0800/84321

Redactieraad:

Christine Baelus
Brigitte Borreman
Erika Colen
Greet Tops
Kris Vandermotte
Marc Van Eylen

De teksten uit deze nieuwsbrief mogen enkel overgenomen worden mits schriftelijke toelating van de Astma en Allergiekoepel vzw en bronvermelding.

Voorwoord

We beleefden de voorbije maanden rare tijden. We werden overspoeld met informatie over wat we wel en niet mochten doen. De lockdown heeft op ieder van ons een impact gehad. Hopelijk hebben jullie deze periode goed doorstaan. Wij zijn het nieuws op de voet blijven volgen en hebben enkele interessante artikels voor u verzameld.

Zo hebben we een artikel over COVID 19 en het gebruik van inhalatiecorticoïden bij astma, COPD en hooikoorts. Hierin beantwoorden de auteurs een aantal vragen over het gebruik van deze geneesmiddelen en hun relatie met het coronavirus.

Voor personen met hooikoorts, of beter gezegd allergische rhinitis, is het opvolgen van het pollennieuws belangrijk. De hooikoortsberichten op de website van 'Pollennieuws.be' worden dagelijks geactualiseerd door onafhankelijke biologen en geven degelijke informatie over de aanwezigheid van pollen in België en Nederland.

Een ander interessant artikel gaat over contactallergie voor chromaat. Het is een minder voorkomende allergische huidreactie, maar als je ermee geconfronteerd wordt is het belangrijk te weten wat je eraan kan doen.

Omdat we de voorbije maanden veel in onze eigen bubbel hebben verbleven, zijn we ook minder actief geweest. Toch is voldoende bewegen belangrijk om fysiek gezond te blijven. Wanneer inspanningsastma deze activiteiten belemmert, dienen we contact op te nemen met onze huisarts, pneumoloog of kinesitherapeut om hiervoor een oplossing te zoeken. Zij kunnen u helpen uw astma onder controle te krijgen om zo terug voldoende te kunnen bewegen of sporten.

Door alle onheilsberichten van de voorbije maanden was het klimaat een beetje op de achtergrond gekomen. Recente studies hebben echter aangetoond dat het klimaat een belangrijke impact heeft op astma. Meer hierover leest u in het artikel 'De impact van het klimaat op astma'.

Namens de redactie wensen we u een deugddoende vakantie, zorg goed voor elkaar en geniet ervan.

Veel leesplezier

COVID-19: Wat met inhalatiecorticosteroïden en nasale corticosteroïden bij astma-, COPD- en hooikoortspatiënten?

Wat met gebruik van vernevelaars? Wat met patiënten onder immuunsuppressiva?

De BCFI*-redactie ontving de laatste dagen meerdermalen de vraag of het tijdens de corona-epidemie wenselijk is dat patiënten met astma of COPD (chronisch obstructief longlijden) hun onderhoudsbehandeling verder zetten en of het veilig is nasale corticosteroïden te gebruiken bij hooikoorts, nu het seizoen van berken-en graspollen is gestart. Is het veilig om vernevelaars te gebruiken? En wat met patiënten onder immuunsuppressiva (onderdrukkers van het immuunsysteem)?

Moeten patiënten met astma hun onderhoudsbehandeling (met inbegrip van inhalatiecorticosteroïden (ICS)) verder zetten? Ja, instanties zoals GINA (Global Initiative for Asthma) stellen op dit ogenblik unaniem dat patiënten hun onderhoudsbehandeling moeten verder zetten. The Centre for Evidence-Based Medicine van Oxford University besluit dat er op dit ogenblik geen evidentie is van een verband tussen ICS en ongunstig verloop van een COVID 19-infectie. De voordelen van een goede astmacontrole wegen op dit ogenblik op tegen de theoretische nadelen.

Moeten patiënten met COPD hun onderhoudsbehandeling verder zetten?

Ja, instanties zoals GOLD (Global Initiative for Obstructive Lung Disease) stellen op dit ogenblik

unaniem dat patiënten hun onderhoudsbehandeling moeten verder zetten. Er is volgens GOLD op dit ogenblik geen wetenschappelijke evidentie dat ICS (noch orale corticosteroïden) in deze COVID-19 epidemie moeten vermeden worden bij COPD-patiënten. De voordelen van een goede COPD controle wegen op dit ogenblik op tegen de theoretische nadelen.

Is het veilig om vernevelaars te gebruiken?

Nee, in meerdere bronnen wordt afgeraden om vernevelaars te gebruiken. De aërsolpartikels gegenereerd door vernevelaars kunnen virussen bevatten en hebben ideale afmeting om diep in de longen te dringen, en zo virusverspreiding in de hand werken over een afstand van verschillende meters. De partikels kunnen daarenboven hoesten uitlokken bij de patiënt en personen in diens nabijheid, wat het risico van virusverspreiding verder vergroot. Er wordt aangeraden zo veel mogelijk gebruik te maken van dosisaërosols met voorzetskamer. Indien toch een vernevelaar wordt gebruikt, wordt aanbevolen om deze te gebruiken in een goed verluchte ruimte zonder airconditioning, in afwezigheid van andere personen, en na gebruik de vernevelaar en de kamer goed te reinigen. [GINA; The American College of Allergy, Asthma and Immunology; Canadian Medical Association Journal; National Asthma Council Australia].

© godfer/Adobe Stock

Kunnen nasale corticosteroïden veilig worden gestart bij patiënten met hooikoorts, nu het seizoen van berken- en graspollen volop aan de gang is?

Er is geen onderbouwde informatie hierover. Op de website AllergyUK wordt aangemoedigd dat patiënten met allergie hun (preventieve) medicatie correct starten, met inbegrip van antihistaminica en nasale corticosteroïden. Expertadvies gaat in dezelfde richting. Er moet vermeden worden dat patiënten met hooikoorts veel gaan niezen en aërosols gaan verspreiden, wat bij COVID-19 patiënten virusverspreiding in de hand werkt. Nasale corticosteroïden zijn bij hooikoorts het meest werkzaam; antihistaminica oraal of als neusdruppels zijn een alternatief. Er is op dit moment geen wetenschappelijke evidentie dat nasale corticosteroïden moeten vermeden worden.

Moeten patiënten onder immuunsuppressiva, bv. in kader van chronische immuungemedieerde aandoeningen, hun behandeling verder zetten?

Er is geen onderbouwde informatie over COVID-19 en immunosuppressie door orale corticosteroïden, door DMARD's (geneesmiddelen tegen reuma) of door biologische middelen. Verschillende reuma-organisaties (The European League Against Rheumatism (EULAR) en de British Society for Rheumatology) en inflammatoir-darmlijden-organisaties (British Society of Gastroenterology en Crohn's & Colitis UK) raden stoppen af. De boodschap aan de patiënt en de huisarts is om zeker te overleggen met de specialist alvorens medicatie te stoppen.

Bron:

*BCFI = Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie
www.mediplanet.be

Hooikoorts en het coronavirus

Hooikoorts en het coronavirus

Symptomen van COVID-19

De ziekte wordt gekenmerkt door griepachtige symptomen, waaronder koorts, hoesten, kortademigheid, spierpijn, vermoeidheid en, in ernstige gevallen, ook longontsteking (in dit geval dus virale longontsteking), acute respiratory distress syndrome (ARDS), sepsis, uitval van de nieren en septische shock met mogelijk een fatale afloop.

Vaak verloopt de ziekte mild met keelpijn, lichte hoest en een verhoging van de lichaamstemperatuur tot 38,0 °C. Opvallend veel patiënten geven aan dat ze hun reuk verliezen.

Ik snotter, hoe kan ik COVID-19 onderscheiden van hooikoorts?

Het pollenseizoen is volop bezig. Bij beide ziektes kan je hoesten en neusklachten hebben maar er zijn opvallende verschillen.

In deze tabellen staan typische klachten/symptomen van allergie en COVID.

-: niet aanwezig

+: kan maar meestal niet

++: soms

+++; meestal

Klacht/symptoom	Allergie	COVID-19
Niezen	+++	+
Loopneus	+++	+
Snotteren	+++	+
Jeukende neus/ogen/keel	+++	-
Plotseling ontstaan reukverlies	+	+++
Hoesten	++	+++
Koorts	-	+++
Vermoeidheid	+	+++
Hoofdpijn	+	++
Keelpijn	-	++

Ik heb hooikoorts of een andere ziekte waarvoor ik medicijnen gebruik. Moet ik daarmee doorgaan?

Het is verstandig corticosteroiden neussprays en antihistaminica gewoon door te gebruiken. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat corticosteroiden neusspray de weerstand tegen COVID-19 vermindert. Bovendien kunnen de symptomen van allergie (zoals niezen en snotteren) het risico op het verspreiden van virus verhogen.

Plotseling reukverlies

Reukverlies komt met enige regelmaat voor bij COVID-19, soms als eerste en enige symptoom. Iemand met plotseling reukverlies zonder andere neusklachten is waarschijnlijk besmet met COVID-19 en moet zich gedragen als iemand die ziek is.

Wat kan je zelf doen:

- Was je handen vaak en grondig met zeep;
- Hoest en nies in je elleboog;

- Gebruik papieren tissues en gooi ze weg in een afgesloten emmer;
- Raak anderen niet aan;
- Houdt afstand: meer dan 1.5 meter;
- Blijf thuis als je plotseling reukverlies hebt, koorts, hoofdpijn of keelpijn hebt en meer of anders hoest dan normaal;
- Ga niet naar je huisarts als je denkt dat je COVID hebt. Bel op en vraag wat je moet doen.

Bron:

www.mijnluchtwegallergie.nl

Pollennieuws, het hele jaar actueel en leerzaam

Pollen en Hooikoorts vandaag

Onafhankelijke biologen verzorgen dagelijks een pollenkaartje van Nederland en België met de verwachting van de pollenverdeling in de lucht bij droog weer. De polleninformatie op het pollenkaartje wordt dagelijks rond 7:00 uur door Pollennieuws gemaakt. De contourlijnen op het kaartje zijn samengesteld op basis van de samengevoegde interpretaties van eigen waarnemingen betreffende pollen en pollenplanten, meetwaarden en waarnemingen van weersinformatie, pollenverwachtingen en pollentellingen.

Meerdaagse verwachtingen kunt u vinden op Hooikoortsradar.be

Wat is hooikoorts?

Hooikoorts is een vorm van allergie. Iemand die hooikoorts heeft is overgevoelig voor bepaalde soorten stuifmeel van grassen, planten of bomen. De stuifmeelkorrels die worden afgegeven worden ook wel pollen genoemd. Klachten treden meestal op in de bloeitijd van grassen, planten en bomen. Het seizoen van hooikoorts loopt van ongeveer februari tot oktober. Daarom krijgen mensen met een allergie voor boomstuifmeel al vroeg in het jaar de klachten, terwijl mensen met een allergie voor grasstuifmeel later in het jaar last krijgen. Ook de mensen die last hebben van de kruiden die overlast bezorgen ervaren dit meestal pas halverwege het jaar. De

© Robert Kneschke/Adobe Stock

Pollenkalender geeft hiervan een mooi overzicht, u kunt deze vinden op Pollennieuws.nl.

Neem een kijkje op www.pollennieuws.be en de rubriek pollenarchief voor een uitgebreid filmarchief van pollenplanten. Ze geven u een overzicht van de planten en pollenverwachtingen. Hier kunt u makkelijk zien wanneer welke planten pollen afgeven en hooikoortsklachten kunnen veroorzaken.

Tips in de strijd tegen hooikoorts

- Hou de berichtgeving over hoeveel en welke pollen in de lucht zitten in de gaten.
- Hou het verloop van je hooikoorts bij in een logboekje.
- Leer de bomen en planten herkennen die jouw klachten veroorzaken (katjes, grasaren).
- Koop speciale horren die stuifmeel tegenhouden, zodat ramen en deuren niet gesloten moeten blijven in lente en zomer. Meer informatie hierover op onze webshop onder de rubriek pollenbeschermingsvlies (nvdr).
- Vakantieplannen: aan zee en in de bergen zijn de pollenconcentraties vaak lager dan elders.
- Als je gevoelig bent voor pollen van bepaalde straatbomen, gebruik dan in die tijd de auto of de bus om je te verplaatsen in plaats van de fiets of te voet te gaan.
- Veel stofzuigen in huis met een stofzuiger die goede filters heeft, gebruik een swiffer of een natte dweil.
- Houd ramen en deuren gesloten zoveel mogelijk gesloten. Als je het huis wil luchten, doe dat dan vroeg in de ochtend, maar voorkom dat het in huis tocht: door de luchttek kunnen er gemakkelijk pollen mee het huis in komen.
- Zeelucht bevat weinig pollen, een dagje strand kan klachten verlichten.
- Neem een douche voordat je naar bed gaat. Je

wast dan de pollen uit je haren weg voor het slapen gaan.

- Ga wandelen als het net heeft geregend, dan is de lucht schoner dan voor de regen.
- Hou er rekening mee dat pollen ook in de vacht van je huisdier hangen.
- Als je gevoelig bent voor graspollen, wandel dan bij voorkeur niet door weilanden en graslanden waar grassen staan te bloeien. Vraag iemand anders om het gras regelmatig te maaien; laat de grassen niet in bloei komen.
- Buitenactiviteiten bij voorkeur 's ochtends vroeg voor 10 uur, de hoeveelheid pollen is in de rustige atmosfeer nog redelijk beperkt. Na 10 uur ontstaan door opwarming door de zon wervelingen in de lucht waardoor de hoeveelheid pollen op leefniveau toeneemt.
- Draag een zonnebril of sportbril om je ogen tegen de pollen te beschermen.
- Smeer vaseline rond de neus zodat (een deel van het) stuifmeel blijft plakken.
- Droog de schone was binnenshuis, zodat er minder pollen op terecht komen.
- Gebruik je medicatie op het juiste moment.

Bron:

Pollennieuws.be

Nog meer polleninfo vind je op de site airallergy.be

Het Belgisch netwerk

Het surveillancenet van het stuifmeel en de schimmelsporen van de lucht in België bestaat sedert 1974 en heeft als belangrijkste doelstelling snelle informatie te verschaffen in verband met de aanwezigheid van deze allergenen in de buitenlucht aan artsen, farmaceutische firma's en aan allergische personen (hooikoortslidgers). De verspreiding van de

resultaten dient voor de diagnosestelling en voor het vermijden van hoogrisicoperiodes.

Sinds 1982 is het surveillancenet van het stuifmeel en de schimmelsporen van de lucht in België een activiteit van de dienst Mycologie & Aerobiologie binnen Sciensano. De verschillende telstations volgen de pollenconcentraties van januari tot september

op. Voor de schimmelsporen gebeuren de tellingen tot en met november.

Publicatie van de resultaten

Op de homepage vindt u een regelmatige update van het verloop van het stuifmeelseizoen van de belangrijkste allergieverwekkende planten. De grafiek illustreert de situatie in Brussel.

In de rubriek Pollenstations vindt u informatie over al de inzamelstations. De update van de grafieken gebeurt één maal per week.

In de rubriek Newsletters vindt u elke week een overzicht van alle getelde soorten in de vijf inzamelstations, een grafische voorstelling van de resultaten van Brussel en een toelichting van de situatie.

Risico-index voor het stuifmeelseizoen van de grassen

Algemeen genomen start het stuifmeelseizoen van de grassen in België op 15 mei en loopt tot 15 juli. Gedurende deze periode beoordelen we dagelijks het risico om hooikoortssymptomen te ontwikkelen in functie van het aantal ingezamelde stuifmeelkorrels per m³ lucht en de weersvoorspellingen. Dankzij de samenwerking van het Koninklijk Meteorologisch Instituut wordt deze index op de website www.meteo.be gepubliceerd.

Bron:

www.airallergy.sciensano.be

Pollenhor Hausschutz

Frisse lucht binnen, pollen buiten.

Het kan dankzij onze pollenhor.

Bestel de pollenhor via onze website www.astma-en-allergiekoepel.be

3 stuks van 130*150 cm → 20,00€

Contactallergie voor chromaat

Wat is chromaat?

Chromaat is een zoutverbinding van het metaal chroom. Chroom zelf veroorzaakt geen huidproblemen.

In welke producten komt chromaat voor?

Chromaten komen overal voor: in aarde, in water, in planten, in het voedsel en in uw eigen lichaam. Minimale hoeveelheden, bijvoorbeeld in het voedsel, spelen geen rol bij chromaatallergie. Wanneer chromaat niet uit een voorwerp vrijkomt geeft het ook geen problemen. Pas wanneer chromaat door bijvoorbeeld zweten vrijkomt kan het problemen geven bij mensen die er allergisch voor zijn.

Cement

Een belangrijke bron van chromaatallergie is cement. Alleen in natte toestand zal cement eczeem veroorzaken bij hiervoor gevoelige mensen.

Leer

Leer is meestal met chromaat gelooid en bij contactallergie voor chromaat kan dit een allergie voor leren schoenen veroorzaken. Vaak hebben deze mensen alleen last van de schoenen in de zomer (zweten!). Echter ook het zitten op een leren bank of

het dragen van leren kleding kan eczeem op de achterzijde van de bovenbenen veroorzaken bij mensen met een chromaatallergie.

Tallose voorwerpen zijn verchromd. Deze veroorzaken geen problemen. Verchromde voorwerpen zoals de deurklink en kranen e.d. kan men gerust vastpakken. Anders wordt het wanneer men in een galvaniseerbedrijf werkt, waar voorwerpen verchromd worden. Behoorlijke hoeveelheden chromaat komen verder voor in luciferskoppen, as (van kolen, hout) en houtimpregneermiddelen.

In welke beroepen kan allergie voor chromaat een rol spelen?

- bouwnijverheid (chromaat in cement, stukadoorswerk)
- metaalverwerkende industrie (bij lassen kan chromaat vrij komen, in gebruikte koelvloeistof kan chromaat aanwezig zijn)
- verfindustrie (chromaat als antiroestmiddel in grondverf, chromaat in verfpigmenten: chroomgeel, chroomrood (oranje), chroomgroen)
- autospuiterij
- galvanische industrie (verchromen van voorwerpen)
- drukkerij (kleurendruk)

Contactallergisch eczeem waar de huid contact maakt met de schoen.

- grafische industrie (lithografie)
- fotografische laboratoria

Hoe ziet allergisch contacteczeem door chromaat er uit?

Bij het acute allergisch contacteczeem door chromaat worden roodheid, blaasjes en schilfers gezien op de plaats van het contact met chromaat. Dit kan bijvoorbeeld op de voetruggen het geval zijn, wanneer er een contactallergie voor chromaat in schoenleer bestaat.

Hoe kunnen allergische reacties worden voorkomen?

Cementallergie

Handeczeem door cement is berucht om zijn hardnekkigheid. Handschoenen dragen is belangrijk maar helaas meestal niet afdoende om contacteczeem te voorkomen. Het is verstandig om de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen bij handeczeem te nemen: handen goed invetten met vaseline en geen agressieve zeep gebruiken. Indien mogelijk is het beter metselen aan collega's over te laten.

Leerallergie

Bij een contacteczeem door chromaat in het leer van uw schoenen kan uw huidarts een advies geven over chromaatvrij leren schoeisel. In een aantal gevallen is het niet meer dragen van het eczeem veroorzakend schoeisel, sokken dragen en het bestrijden

van de transpiratie van de voeten afdoende. Vooral in de zomer kunt u beter niet met blote voeten in leren schoenen lopen, omdat door transpiratie chromaat vrijkomt uit het leer.

Zijn er andere stoffen die ik moet vermijden?

Chromaatallergie kan gepaard gaan met allergie voor andere metalen, zoals nikkel en kobalt.

Hoe weet ik welke producten veilig zijn?

Heel veel metalen voorwerpen zijn met chromaat verhard. Deze metalen voorwerpen geven geen problemen omdat chromaat er niet uit vrij komt. Leren voorwerpen die direct op de huid gedragen worden kunnen wel problemen geven, zoals leren horlogebandjes, leren riemen, leren kragen, leren schoenen en leren handschoenen. Vooral bij zweten kan het chromaat vrijkomen en een reactie veroorzaken.

Literatuur

Schmidt M et al: Immunology of metal allergies. *J Dtsch Dermatol Ges.* 2015 Jul;13(7):653-60.

Bron:

www.huidinfo.nl

De impact van het klimaat op astma

Astma is een veelvoorkomende chronische aandoening van de luchtwegen. Een astma-aanval kan uitgelokt worden door verschillende soorten prikkels. Meestal wordt een aanval uitgelokt door prikkels waarvoor de patiënt reeds allergisch is. Denk hierbij aan bepaalde voedingsmiddelen, schimmels, huisstofmijt, pollen of huidschilfers van dieren zoals honden en katten.

Naast allergische prikkels kan astma ook worden uitgelokt door aspecifieke of niet-allergische prikkels zoals temperatuurwisselingen, koude lucht, parfum, mist, uitlaatgasen of tabaksrook.

Hoe heeft het klimaat een impact op Astma?

De laatste tijd zijn er steeds meer signalen die wijzen op veranderingen van het klimaat. Voorbeelden zijn de opwarming van de aarde, extreme weersomstandigheden zoals hevige onweders of stormen en toenemende ozonconcentraties in de lucht.

Deze veranderingen hebben een impact op patiënten met astma. Ze beïnvloeden de gezondheid van de luchtwegen aangezien de longen in direct contact staan met de buitenwereld en als eerste blootgesteld worden aan allerlei prikkels.

Opwarming van de aarde

De gemiddelde temperatuur op aarde stijgt door dat er meer broeikasgassen in de lucht terechtkomen die de warmte van de zon vasthouden. Deze temperatuursverhoging bevordert de pollenproductie. Planten kunnen langer bloeien waardoor het pollenseizoen vaak vroeger begint en later eindigt. Er verschijnen nieuwe pollensoorten en de totale hoeveelheid pollen in de lucht stijgt. Astma en Allergiepatiënten die allergisch zijn aan pollen hebben hierdoor vaak langer klachten.

Extreme weersomstandigheden

Extreme weersomstandigheden ten gevolge van een gewijzigd klimaat kunnen een invloed hebben op allergisch astma veroorzaakt door pollen. Door hevige regenval zwellen de pollen op en kunnen ze openbarsten. Er ontstaan kleinere deeltjes die onder invloed van een sterke wind een grote afstand kunnen afleggen en heel snel kunnen verspreiden. Deze kleine deeltjes kunnen diep in de longen terechtkomen

en een astma-aanval uitlokken. Men spreekt hierbij van onweerastma of 'Thunderstorm Astma'.

Toename van de ozonconcentraties

Naast de hiervoor besproken opwarming van de aarde heeft ook de hoeveelheid ozon in de lucht een invloed op patiënten met astma.

Ozon is een gas dat voorkomt in de natuur in lage concentraties en een beschermende laag vormt rondom de aarde, de ozonlaag. Het kan gevormd worden in de onderste luchtlagen door de invloed van zonlicht op vervuilende stoffen afkomstig van uitlaatgassen en industrie. Door een steeds hogere uitstoot van vervuilende stoffen in combinatie met steeds langere durende perioden met hoge temperaturen en zonneschijn ontstaan hogere ozonconcentraties.

Ozon is schadelijk wanneer hoge concentraties ingeademd worden. De slijmvliezen van de longen kunnen hierdoor geïrriteerd raken en veroorzaken ontstekingsreacties die een astma-aanval uitlokken. Studies geven een verband weer tussen een toegenomen ozonconcentratie in de lucht en een verhoging van het aantal astma-aanvallen.

De impact van het gewijzigd klimaat op aandoeningen zoals astma is duidelijk aanwezig

Het aantal astmapatiënten wereldwijd neemt de laatste jaren enorm toe en de verwachting is dat het de komende jaren nog verder zal stijgen.

Door de diversiteit aan factoren die astma kunnen uitlokken of verergeren is een individuele aanpak bij

het zoeken naar een geschikte therapie noodzakelijk. Om de klachten zo goed mogelijk onder controle te houden en het beste resultaat te bereiken is het van belang dat de patiënt zich houdt aan de voorgeschreven therapie. Een goede voorlichting over correct medicatiegebruik en een controle op de therapietrouw zijn hiervoor essentieel.

Referenties:

https://www.wiv-isp.be/epidemiologie/crospnl/asthme_nl.pdf
D'Amato G, Liccardi G, D'Amato M, Cazzola M. Outdoor air pollution, climatic changes and allergic bronchial asthma. *Eur Respir J.* 2002 Sep;20(3):763-76. Review.
<https://www.ntvg.nl/artikelen/klimaatverandering-en-pollenallergie-nederland/volledig>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4687168/>
Poole AJ. et al., *Impact of weather and climate change with indoor and outdoor air quality in asthma: A Work Group Report of the AAAAI Environmental Exposure and Respiratory Health Committee. AAAAI. 2019 Feb; 1702-1710. Work Group Report wehaleBE1 – version April 2020*

Bron:

<https://www.orion.fi/en/Orion-group/Sustainability/sustainability-reports/sustainability-report/>
31 maart 2020

Inspanningsastma

Wat is inspanningsastma?

Inspanningsastma is een uiting van astma en kenmerkt zich door een benauwd gevoel bij inspanning. Inspanningsastma is een veel voorkomende aandoening, vooral bij kinderen en jongvolwassenen. Omdat deze vorm van astma lastig te herkennen is wordt het vaak niet of niet goed behandeld. Vooral bij kinderen is het moeilijk te diagnosticeren door bijkomende klachten als buikpijn, hoofdpijn of lusteloosheid.

Inspanningsastma uit zich in benauwdheid en kan tijdens het sporten optreden, de ergste benauwdheid is echter ná inspanning. De aard van de sport en vooral de omgevingslucht waarin een sport beoefend wordt bepalen de ernst en frequentie van inspanningsastma.

Oorzaak van inspanningsastma

Inspanningsastma als component van astma uit zich meestal tijdens de eerste schooljaren bij kinderen. Inspanningsastma treedt op doordat bij de ademhaling water uit de luchtwegen verdampt. Dit is een natuurlijk proces (denk aan de wolkjes die je

uitblaast als het koud is) maar bij astma zorgt het ervoor dat de luchtwegen afkoelen en nog belangrijker: uitdrogen.

Doordat de luchtwegen uitdrogen worden afweercellen in de longen geprikkeld om stofjes vrij te geven als histamine, leukotriënen en prostaglandine. Deze stoffen zorgen ervoor dat de luchtwegen verkrampen en slijmbekercellen worden geprikkeld om slijm aan te maken. Dat veroorzaakt de typische klachten van inspanningsastma, benauwdheid en hoesten. Inspanningsastma is vooral vervelend, kinderen met een slecht behandeld astma kunnen na inspanning tot 75% van hun longfunctie verliezen. Dat zorgt ervoor dat ze buitenspel komen te staan.

Er is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen van inspanningsastma. Mogelijk speelt de doorbloeding van de luchtwegen en de aanmaak van stoffen als cortisol en adrenaline tijdens inspanning een rol (dit zijn stoffen die beschermen tegen inspanningsastma).

Wat we wel zeker weten is dat klimaatomstandig-

heden invloed hebben. Zo komt inspanningsastma vaker voor in relatief koude en droge klimaten. Verder heeft ongeveer 90% van de mensen met astma en 40% van de mensen met allergische rhinitis (hooikoorts) ook last van inspanningsastma. Ook opvallend is dat de aandoening bij jonge kinderen twee keer zo vaak voorkomt bij jongens als bij meisjes.

Symptomen van inspanningsastma

De symptomen van inspanningsastma zijn:

- Kortademigheid;
- Piepende adem;
- Hoestbuien vlak na een inspanning;
- Bij kinderen ook buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid en nergens zin in hebben.

De meeste mensen voelen inspanningsastma echter slecht aan. Daarom is testen op inspanningsastma vaak noodzakelijk.

De duur van de klachten is sterk leeftijdsafhankelijk. De klachten zijn bij volwassenen meestal na een minuut of tien op zijn ergst en worden daarna minder. Bij jonge kinderen nemen de klachten al na één tot twee minuten na inspanning af. Binnen een uur zijn klachten meestal weer verdwenen.

Diagnose van inspanningsastma

Een arts kan vaststellen of het inderdaad om inspanningsastma gaat door een inspanningsproef te doen, zoals een looptest of in enkele gevallen een fietstest. Bij jonge kinderen wordt soms een test op een springkussen afgenomen. Daarbij is het belangrijk dat de inspanning in koude, maar in ieder geval in droge lucht plaatsvindt, en is aangepast aan de leeftijd van de patiënt.

Andere veel voorkomende testen in het ziekenhuis zijn de mannitolprovocatietest, zoutwater verneveling en de vrijwillige hyperventilatie-test, allemaal testen waarbij men de luchtwegen uitdroogt. Verder bestaan er zogenaamde directe testen, zoals de metacholine- of histamineprovocatietest.

Deze informatie is gecontroleerd door:

Dr. J. Driessen

Sportarts

Center of Excellence

Bron:

www.gezondheidsplein.nl 25 april 2019

Ziekenhuisbarometer: zelfde ingreep, zelfde kamer, totaal andere kostprijs?

Jaarlijks onderzoekt de Christelijke Mutualiteit (CM) de ziekenhuisfacturen van haar klanten en brengt de resultaten van dit onderzoek samen in de ziekenhuisbarometer. Wat leert dit onderzoek ons? Hoeveel kost een bepaalde ingreep in het ziekenhuis in jouw buurt? En is het duurste ziekenhuis ook het beste? Je komt het te weten in dit artikel. We geven je ook enkele tips om je ziekenhuisfactuur onder controle te houden.

Resultaten van de ziekenhuisbarometer

Uit de ziekenhuisbarometer van 2019 blijkt dat een éénpersoonkamer gemiddeld zes keer duurder is dan een twee- of meerpersoonkamer. De kostprijs van een éénpersoonkamer blijft de laatste jaren stijgen en ook het verschil met een twee- of meerpersoonkamer neemt toe.

In kamers voor twee of meer personen zijn ereloon-supplementen verboden [1]. Toch kan ook in zo'n kamer je factuur hoog oplopen. Voor een borstreductie omwille van functionele hinder bijvoorbeeld, betaal je in het ene ziekenhuis meer dan 2000 euro uit eigen zak en in een ander ziekenhuis maar 100 euro. Dezelfde ingreep, hetzelfde kamertype, maar wel 20 keer goedkoper....

Niet alleen het kamertype speelt een rol in je factuur. Ook in meerpersoonkamers kunnen de prijzen voor dezelfde ingreep sterk verschillen. Geen enkele patiënt is hetzelfde en geen enkele operatie is identiek waardoor er kleine verschillen kunnen zijn in de materiaalkosten van een ingreep. Maar deze volstaan niet om de grote prijsverschillen te verklaren. Het verschil zit voornamelijk in welke mate het ziekenhuis vergoedingen aanrekent die niet door de ziekteverzekering worden terugbetaald zoals (para) medische honoraria [2].

We moeten wel opmerken dat de resultaten van de ziekenhuisbarometer gebaseerd zijn op gegevens van 2018. Sinds 1 januari 2019 werd er voor enkele veel voorkomende ingrepen (bijvoorbeeld bevalling, plaatsen van een heupprothese, verwijderen van de galblaas) een forfait afgesproken. De kostprijs van deze ingrepen is dan identiek in alle ziekenhuizen. Maar het forfait slaat alleen op de erelonen van zorgverstrekkers. Ereloonsupplementen, medicatie, implantaten, ... zijn niet vastgelegd. Er kunnen nog steeds verschillen bestaan in de uiteindelijke kostprijs tussen ziekenhuizen.

Hoe duur is jouw ziekenhuis?

CM bracht voor vijf vaak voorkomende ingrepen per ziekenhuis in kaart hoeveel je er moet voor betalen, zowel in een éénpersoonkamer als in een kamer

Foto: Freepik

voor twee of meer personen. Voor de éénpersoonkamers wordt aangeduid hoe 'duur' of 'goedkoop' het ziekenhuis is ten opzichte van andere ziekenhuizen. Je kan dit bekijken voor de volgende ingrepen:

- Bevalling;
- Cataract-ingreep;
- Plaatsen heupprothese;
- Verwijderen galblaas;
- Verwijderen meniscus knie.

Ben je benieuwd naar het ziekenhuis in jouw buurt? Neem een kijkje op <https://www.cm.be/actueel/onderzoeken/ziekenhuisbarometer-2018/interactieve-kaarten-per-ingreep>

Is het duurste ziekenhuis ook het beste ziekenhuis?

Het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg (VIKZ) maakte op 19 december 2019 bekend hoe patiënten de zorg in de Vlaamse ziekenhuizen ervaren. Deze resultaten zijn gebaseerd op de Vlaamse Patiënten Peiling, een vragenlijst opgesteld door het Vlaams Patiëntenplatform vzw (VPP). Die vragenlijst maakt deel uit van de kwaliteitsmetingen in ziekenhuizen.

Eén van de vaststellingen uit de Vlaamse Patiënten Peiling is dat ziekenhuizen patiënten onvoldoende informeren over hun behandeling en over de kostprijs. Zo merkten we uit de resultaten dat slechts de helft van de patiënten geïnformeerd werd over de kosten voor een opname.

Wanneer we deze resultaten naast de ziekenhuisbarometer leggen dan is er niet per se een verband tussen

de prijs van een ziekenhuis en de tevredenheid. Maar er is wel een samenhang tussen de prijs en de informatie die patiënten over kosten krijgen. Met andere woorden: hoe duurder het ziekenhuis, hoe minder informatie de patiënt ontvangt over de kostprijs.

Het VPP zet daarom in op verbeteracties rond informatie over kostprijs in 2020 voor alle Vlaamse ziekenhuizen.

Wil je weten hoe het ziekenhuis in jouw buurt scoort op de Vlaamse Patiënten Peiling? Surf naar www.zorgkwaliteit.be.

Tips om je ziekenhuisfactuur onder controle te houden

1. Vraag voor je opname een raming van de kostprijs van je ziekenhuisopname met een duidelijk onderscheid tussen een opname in een eenpersoonskamer of in een kamer voor twee of meer personen. Heel wat ziekenhuizen bieden op hun website kostenramingen aan voor veel voorkomende ingrepen.
2. Denk goed na of je opgenomen wil worden in een eenpersoonskamer of een kamer voor twee of meer personen. In een kamer voor twee of meer personen mogen geen ereloonsupplementen aangerekend worden. Lees de opnameverklaring vooraf rustig door op de website van het ziekenhuis zodat je weet wat je zal ondertekenen. Op de opnameverklaring duid je namelijk je kamerkeuze aan.
3. Als je een hospitalisatieverzekering hebt, ga dan goed na wat ze (niet) dekt. Zo is het belangrijk om te weten wat het maximale percentage ereloon-supplementen is dat je verzekering dekt.
4. Durf aan je zorgverlener te vragen hoeveel een behandeling je zal kosten. Zij zijn wettelijk verplicht om je te informeren over de te verwachten kostprijs. Zijn er kosten waarin de wettelijke ziekteverzekering niet tussenkomt? Bespreek dan de alternatieven met je arts om samen tot de beste oplossing te komen.
5. Vraag ook na wat de conventiestatus van je zorgverlener is en of er bepaalde voorschotten aangerekend zullen worden.
6. Kies bewust welke diensten die los staan van de medische zorg je wil gebruiken. Dat kan

bijvoorbeeld gaan om een kapper of een pedicure die bij jou op de kamer komt. Op de website van je ziekenhuis vind je de lijst met 'diverse kosten'. Of vraag ernaar in het ziekenhuis! Alleen diensten waar je uitdrukkelijk om gevraagd hebt, mogen aangerekend worden.

7. Leg je ziekenhuisfactuur steeds voor aan je ziekenfonds voordat je ze betaalt. Consulenten kunnen uitleg geven en gaan na of er geen fouten in staan. Is dat het geval? Dan kan de dienst ledenverdediging je factuur betwisten bij het ziekenhuis.
8. Neem zelf contact op met je ziekenhuis indien je je factuur door omstandigheden niet tijdig kan betalen.

Bronnen:

© (2020) Vlaams Patiëntenplatform. Het Vlaams Patiëntenplatform verdedigt de belangen van de patiënt bij het politiek beleid en de gezondheidsinstellingen. www.vlaamspatiëntenplatform.be
CM-persbericht 16 december 2019: 'Ziekenhuisbarometer: zelfde ingreep, zelfde kamer-type, totaal andere kostprijs', <https://www.cm.be/professioneel/pers/persberichten-2019/ziekenhuisbarometer>
15^e CM Ziekenhuisbarometer, December 2019, https://www.cm.be/media/Ziekenhuisbarometer-volledig-rapport_tcm47-63116.pdf
VRT Nws, Stefan Grommen, 16 december 2019, 'Zelfde ingreep, zelfde soort kamer, enorm prijsverschil: minister De Block hekelt "truc van de voor" van ziekenhuizen'
VPP-Persbericht 19 december 2019: 'Vlaams patiëntenplatform wil hoge kwaliteit van zorg voor elke patiënt in elk ziekenhuis'

[1] Meer uitleg over supplementen kan je vinden in de Samenspraak van november 2019 op www.vlaamspatiëntenplatform.be.

[2] Medische en paramedische honoraria of erelonen zijn vergoedingen waarmee je de onderzoeken en behandelingen betaalt van artsen, kinesitherapeuten, vroedvrouwen, logopedisten, ...

In welke coronamaatregelen zit toekomstmuziek

De overheid nam verschillende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan en noodzakelijke zorg zoveel mogelijk te laten doorgaan. Zo is bijvoorbeeld de terugbetaling van psychologische hulp uitgebreid en mogen artsen een voorschrift van geneesmiddelen digitaal bezorgen. Voor sommige van deze maatregelen ijverde het Vlaams Patiëntenplatform vzw (VPP) al lang voor de coronacrisis. Nu zijn ze ineens verwezenlijkt. We zoomen in op enkele van die vele maatregelen en bekijken wat er goed aan is en wat nog beter kan.

Elke maatregel onderwerpt het VPP aan volgende drie vragen:

1. Wat is mogelijk gemaakt door de coronacrisis?
2. Wat vinden we goed aan deze maatregel?
3. Wat kan er nog beter in de toekomst?

Aangifte en verlenging van arbeidsongeschiktheid via mail

Je kan je aangifte en verlenging van arbeidsongeschiktheid nu ook via mail bezorgen aan je ziekenfonds. Artsen hebben door de coronamaatregelen de mogelijkheid om eenvoudiger en sneller getuigschriften voor arbeidsongeschiktheid te bezorgen aan hun patiënten. Dit kan nu zowel via post als via mail. Vervolgens kan je dit getuigschrift zowel via mail als via de post aan je ziekenfonds bezorgen. Ontving je bijvoorbeeld je getuigschrift voor arbeidsongeschiktheid via mail van je huisarts? Dan volstaat het om deze mail door te sturen naar je ziekenfonds. Opgelet! Het gaat hier over het getuigschrift voor je ziekenfonds, niet voor je werkgever.

Nu je het getuigschrift voor arbeidsongeschiktheid ook via mail kan bezorgen aan je ziekenfonds, moet je geen onnodige verplaatsingen meer maken naar je arts, postkantoor of ziekenfonds en vermijd je fysieke contacten.

Ook na de coronamaatregelen wil het VPP dat je arts je dit getuigschrift digitaal kan bezorgen nadat je bij hem of haar bent langs geweest. Het moet ook

mogelijk blijven om de getuigschriften digitaal naar je ziekenfonds te sturen.

Voorschrift voor geneesmiddel digitaal bezorgen

Nu artsen telefonisch advies mogen geven, kunnen ze geen papieren bewijs van elektronisch voorschrift aan hun patiënt bezorgen. Daarom kan je arts met jouw toestemming de RID-code van het elektronisch voorschrift, en de bijbehorende letters en cijfers die automatisch met de barcode zijn gegenereerd, aan jou bezorgen. Dat kan gebeuren via een communicatiekanaal zoals e-mail, telefoon, Skype, enz. De overdracht van de unieke RID-code respecteert de bepalingen van de privacy wetgeving (GDPR).

In de apotheek geef je de RID-code, of de automatisch gegenereerde en bijbehorende letters en cijfers, door aan je apotheker.

Doordat je het medicatievoorschrift digitaal ontvangt, moet je geen onnodige verplaatsing maken naar je arts en vermijd je fysiek contact met hem of andere patiënten in zijn praktijk.

We willen dat deze mogelijkheid ook na de coronacrisis behouden blijft. Daarnaast moedigen we aan dat de arts het hele voorschrift doorstuurt naar de patiënt en niet enkel de RID-code.

Uitbreiding terugbetaling psychologische hulp

Ook min-achtttienjarigen en vijfenzestigplussers krijgen sinds april een bezoek aan de klinisch psycholoog of orthopedagoog terugbetaald. De terugbetaling geldt voor vaak voorkomende psychische problemen zoals angst, depressie of problematisch alcoholgebruik en kan enkel als je huisarts of arbeidsgeneeskundige je doorverwijst. Een jaar geleden startte het proefproject rond de terugbetaling van psychologische zorg voor volwassenen. Omdat de coronacrisis een zware psychologische impact heeft op veel mensen, kwam er nu versneld, maar

wel slechts tijdelijk, een uitbreiding van de terugbetaling voor alle leeftijden.

Tot april kregen enkel personen tussen 18 en 65 jaar psychologische hulp terugbetaald. Hierdoor viel een grote groep die nood heeft aan psychologische hulp uit de boot. We zijn blij dat alle leeftijden nu een terugbetaling ontvangen.

De uitbreiding van de leeftijd is voorlopig slechts goedgekeurd tot eind december 2020. Het VPP ijvert ervoor om deze terugbetaling ook daarna te behouden. Om recht te hebben op de terugbetaling kan je niet bij elke psycholoog terecht. Je psycholoog moet toetreden tot de conventie. Momenteel zijn er slechts een beperkt aantal psychologen aangesloten. Hierdoor hebben patiënten maar een beperkte toegang tot de terugbetaling van psychologische hulp. Het is voor patiënten ook niet eenvoudig om te weten bij welke psycholoog ze (gedeeltelijk)[1] in aanmerking komen voor terugbetaling.

Daarnaast hebben enkel patiënten met veelvoorkomende problematieken recht op terugbetaling. Als de terugbetaling ook zou gelden voor andere problematieken zou de drempel om psychologische hulp te zoeken minder groot zijn.

Zorg vanop afstand

Sinds de start van de coronacrisis ondernam het RIZIV heel wat stappen om zorg van op afstand te realiseren:

- verschillende zorgverleners kunnen zonder fysiek contact zorg verlenen aan hun patiënten;
- ze kunnen dit factureren aan de ziekteverzekering;
- en patiënten krijgen dit terugbetaald.

Er werden ook enkele basisprincipes opgesteld[2]:

- er is toestemming van de patiënt nodig;
- de voorwaarden voor veilige communicatie worden nageleefd;
- de patiënt is fysiek en mentaal in staat om met een pc te werken;
- de verstrekking heeft een realistische duur: er wordt voldoende tijd voorzien;
- het gaat om verstrekkingen die de continuïteit van zorg waarborgen (er wordt een uitzondering gemaakt voor dringende interventies);
- er is een beperking in het aantal sessies per zorgverstrekker = kwaliteitsgarantie;

- er is een vast tarief;
- derde-betaler is mogelijk of reeds verplicht voorzien.

Het VPP vindt het belangrijk dat patiënten ook tijdens de coronacrisis terecht kunnen bij zorgverleners met hun vragen. Door consultaties en opvolging op afstand mogelijk te maken, moet je als patiënt alleen naar het ziekenhuis of de arts wanneer dit echt nodig is.

Het VPP is tevreden dat zorgverleners sterk hebben ingezet om zorg op afstand aan te bieden. Ze zien dit graag behouden als mogelijkheid in de toekomst, maar dan wel als aanvulling op de fysieke contacten en niet ter vervanging ervan.

Daarnaast willen ze dat er kwaliteitsrichtlijnen opgesteld worden over:

- Voor welke controles moet je wel nog naar het ziekenhuis, voor welke niet?
- Wat is de ideale duur van een consultatie op afstand?
- Wat mag je hiervan als patiënt verwachten?
- Wanneer kan telemonitoring[3] ingezet worden?
- Hoe wordt de privacy en veiligheid van gegevens verzekerd?
- ...

Derde-betalersregeling

Wanneer je contact hebt met een zorgverlener via een teleconsultatie past de zorgverlener meestal de derde-betalersregeling toe. Dat wil zeggen dat de patiënt enkel het remgeld betaalt of in bepaalde gevallen zelfs helemaal niets moet betalen. De zorgverlener wordt rechtstreeks vergoed door de gezondheidszorgverzekering via het ziekenfonds. Deze regeling geldt onder andere voor psychiaters, tandartsen, kinesitherapeuten, huisartsen, specialisten, ...

De mogelijkheid om beroep te doen op de derde-betalersregeling maakt de gezondheidszorg toegankelijker omdat de patiënt een lager bedrag of helemaal niets moet voorschieten. Bovendien moet de patiënt geen omweg maken langs het ziekenfonds om terugbetaling te krijgen.

De derde-betalersregeling bij teleconsultaties zou volgens het VPP verplicht moeten worden. Nu wordt dit enkel aangeraden en hangt het van de individuele zorgverlener af of dit al dan niet toegepast wordt.

Voor fysieke consultaties is de derde-betalersregeling enkel verplicht bij de huisarts voor personen met een verhoogde tegemoetkoming. Deze regeling bij de huisarts zou

moeten veralgemeend worden voor alle patiënten. Patiënten met het statuut chronische aandoening kunnen hun huisarts, specialist of tandarts vragen om de derde-betalersregeling toe te passen bij fysieke consultaties. Maar deze zorgverleners zijn niet verplicht om dat te doen. We vinden dat dit wel verplicht zou moeten worden.

Aflevering van medicatie bij de patiënt thuis

Is het niet mogelijk om jouw onderzoek of consultatie in het ziekenhuis te laten doorgaan? Dan kan je jouw medicatie thuis laten leveren. Het is namelijk mogelijk om orale geneesmiddelen (ongeacht prijs of specifieke bewaringsvereisten) door de ziekenhuisapotheek naar je thuis te laten sturen. Hiervoor neem je contact op met je arts-specialist. Telefonisch advies en begeleiding wordt hierbij voorzien en dit kost jou niets. De optie om je medicatie af te halen in het ziekenhuis, blijft bestaan. Sommige ziekenhuizen hebben ook een afhaalpunt aan hun inkom opgericht.

Als patiënt moet je soms naar het ziekenhuis, enkel om je medicatie op te halen. Nu is deze verplaatsing in sommige gevallen niet meer nodig en moet je je niet langer onnodig bloot stellen aan verhoogde risico's op een coronabesmetting en zo vermijd je onnodige stress.

Deze maatregel wordt momenteel nog niet breed toegepast en gebeurt enkel op vraag van de arts. Het is belangrijk dat patiënten beter geïnformeerd worden over deze mogelijkheid. Bovendien zou het goed zijn als de patiënt nog een extra optie krijgt, namelijk dat de eigen apotheker van de patiënt de medicatie levert.

Getuigschrift voor preventieve quarantaine

Sinds 4 mei is er een nieuw getuigschrift, het zogenaamde 'quarantainegetuigschrift'. Dit getuigschrift

geldt voor alle werknemers, ongeacht hun statuut, die kunnen werken maar zich niet naar hun werk kunnen begeven, omdat:

- ze in nauw contact zijn geweest met een besmette persoon;
- ze zelf besmet zijn maar geen symptomen vertonen;
- de medische situatie een risico is omdat de patiënt tot een risicogroep behoort.

De preventieve quarantaine biedt hoogrisicopatiënten de mogelijkheid om, indien mogelijk, van thuis uit te werken en beperkt zo de kans een coronabesmetting op te lopen in de werksituatie. Indien telewerk niet mogelijk is, zullen werknemers een uitkering van tijdelijke werkloosheid krijgen en zelfstandigen aanspraak kunnen maken op een overbruggingskrediet.

De groep van mensen die zelf geen verhoogd risico lopen maar samenwonen met iemand die hoogrisicopatiënt is, werd niet expliciet opgenomen in de richtlijnen over het 'quarantainegetuigschrift'. Ook zij moeten kunnen kiezen voor preventieve quarantaine.

[1] Sommige psychologen werken bijvoorbeeld slechts op bepaalde dagen binnen de conventie. Hierdoor krijgen patiënten alleen terugbetaling als ze op die dagen gaan.

[2] Meer informatie vind je bij onze FAQ: <http://vlaamspatientenplatform.be/blogs/lees-onze-faq-over-corona#Vraag%203> of op de website van het RIZIV: <https://www.riziv.fgov.be/nl/nieuws/Paginas/zorgverleners-afstand-covid19-globale-aanpak-meerdere-zorgberoepen.aspx>

[3] Telemonitoring betekent dat de gezondheid van de patiënt vanop afstand opgevolgd wordt. De patiënt heeft hiervoor een aantal controleapparaten in zijn thuisomgeving. Een zorgverlener ontvangt de gegevens uit de metingen van deze apparaten en volgt dit vanop afstand op. Op basis van de ontvangen gegevens geeft de zorgverlener feedback aan de patiënt.

Bron:

© 2020 Vlaams Patiëntenplatform.

PUBLICATIES

PREVENTIE BIJ ALLERGIE

Huisstofmijtenallergie	0,25 €
Hoe luchtwegenallergie voorkomen	0,25 €
Allergische rhinitis	0,25 €
Bijen- en wespenallergie	0,25 €
Allergie voor dieren	0,25 €

PREVENTIE BIJ ASTMA

Astma, een chronische aandoening van de luchtwegen	0,25 €
Astma en zwangerschap	0,25 €
Astma in beeld	1,50 €
Leven met astma	0,25 €
Heeft u astma	0,25 €

PREVENTIE BIJ HET KIND

Astma bij zuigelingen en peuters is niet ongewoon	0,25 €
Astma en allergie bij kinderen	0,25 €
Koemelkeiwitalergie	0,25 €
Een gezond schoolklimaat	0,25 €
Astma bij schoolkinderen	0,25 €
Veilig met astma en allergie naar school	5,00 €
De allergie Survivalgids	11,95 €
Open luchtwegen op school	5,00 €

PREVENTIE BIJ VOEDSELALLERGIE

Voedselallergie en voedselintolerantie	0,25 €
Lactose-intolerantie	0,25 €
Pinda-allergie	0,25 €
Allergie voor kippeneiwit	0,25 €
Voedselovergevoeligheid	1,50 €
Kookboek voor mensen met voedselallergie	17,50 €

ECZEEM

Atopisch eczeem	0,25 €
Contacteczeem	0,25 €

DE BUITENLUCHT

Met astma en allergie op vakantie	0,25 €
Pollenarme tuin	5,00 €

ALLERLEI

Apparatuur en hulpmiddelen	0,25 €
De piekstroommeter	0,25 €
Didactisch pakket	15,00 €

TIJDSCHRIFT

Nieuwsbrief (abonnement 4 nummers)	15,00 €
--	---------

MIJTONDOORLAATBARE HOEZEN EN FOLDERS KUNNEN BESTELD WORDEN VIA DE WEBSITE, PER MAIL OF TELEFONISCH

Prijzen onder voorbehoud van wijziging, raadpleeg onze website voor de actuele publicaties

www.astma-en-allergiekoepel.be

info@astma-en-allergiekoepel.be | 0800/84321

